«مهتاب سرخ» در «سایهٔ نخلها» می‌ایستد

(گفت‌وگو: آرمان دهقانی‌پور)

تهیه‌کننده‌ای که فیلمش را با وام ساخت و حالا شب‌ها نمی‌خوابد

تهران/بوشهر ــ ۱۴ آبان ۱۴۰۳: ساعت ۲ بامداد است و در دفتر تولید فیلم «مهتاب سرخ» هنوز چراغ‌ها روشن‌اند. روی میز، فنجان‌های چای سرد کنار فهرست بازیگران و برگه‌های هزینه‌ها افتاده است. تهیه‌کننده، که تا همین یک سال پیش مدیر یک شرکت تبلیغاتی بود، حالا هم‌زمان با تدوین فیلم، دنبال حامی مالی می‌گردد و هم نگران است که مبادا پروژه‌اش مثل بسیاری از فیلم‌های نیمه‌کاره روی دست بماند.

«مهتاب سرخ» داستان زنی به نام گلاره است که پس از مرگ همسرش، تنها با یک قایق کوچک و دو فرزند، در حاشیه‌ی نخلستان‌های جنوب زندگی می‌کند. فیلم‌برداری در اسکله‌های بوشهر و روستاهای اطراف انجام شده و بخش بزرگی از بازیگران را اهالی همان منطقه تشکیل می‌دهند. کارگردان می‌گوید می‌خواسته فیلمی بسازد درباره‌ی زنانی که کسی صدایشان را نمی‌شنود، بی‌آنکه شعار بدهد یا قهرمان‌سازی کند.

مشکل از جایی شروع شد که فیلم‌برداری از مرحله‌ی تولید گذشت و هزینه‌ها سر رسیدند. تا پیش از آغاز تصویربرداری، حدود ۴۰ درصد بودجه از محل پیش‌فروش تجهیزات و مشارکت چند سرمایه‌گذار خصوصی تأمین شده بود. اما در هفته‌های نخست، هزینه‌ها از برآورد اولیه بالاتر رفت. کرایه‌ی لنج، سوخت ژنراتور، غذای گروه در لوکیشن‌های دور و هزینه‌ی جابه‌جایی تجهیزات سنگین، همه بیش از آن چیزی بود که روی کاغذ دیده بودیم. در نتیجه، بخشی از پول مرحله‌ی بعدی زودتر از موعد خرج شد.

تهیه‌کننده می‌گوید تصمیم سختی گرفت: یا فیلم را نیمه‌کاره رها کند و خسارت بدهد، یا خودش بخشی از هزینه‌ها را موقتاً تأمین کند. او گزینه‌ی دوم را انتخاب کرد و بخشی از وام شخصی‌اش را به پروژه اختصاص داد. به گفته‌ی خودش، این تصمیم نه از سر شجاعت، بلکه بیشتر از سر ناچاری بود. «وقتی گروه ۴۰ نفر آدم دارد و همه منتظرند که فردا صبح کار شروع شود، نمی‌توانی بگویی پول نداریم و تعطیل کنیم. یا باید راه پیدا کنی یا باید تمام زحمت‌ها را پاک کنی.»

کارگردان فیلم، هادی نیک‌پی، نیز از تغییرهایی گفت که برای کاهش هزینه‌ها ناچار به اعمال آن‌ها شده‌اند. به گفته‌ی او، چند صحنه‌ی شب که قرار بود در فضای باز و با نور طبیعی گرفته شود، به دکور داخلی منتقل شد تا کنترل بیشتری بر زمان و نور وجود داشته باشد. او می‌گوید این تغییر به ضرر فیلم تمام نشده و حتی برخی از تصمیم‌های تازه، کار را ساده‌تر کرده است. با این حال، اعتراف می‌کند که برخی از لوکیشن‌های اصلی را از دست داده‌اند و این برای فیلمی که فضا بخش مهمی از هویت آن است، ضربه‌ای جدی بوده است.

بازیگران نیز بخشی از این فشار را تحمل کرده‌اند. چند نفر از آن‌ها هفته‌ها بدون دریافت دستمزد کامل کار کرده‌اند و قرار است بخشی از مبالغ معوق پس از اکران و فروش فیلم پرداخت شود. یکی از بازیگران نقش‌های اصلی، که پیش‌تر در تلویزیون کار کرده، گفت این تجربه برای او هم سخت بوده و هم آموزنده. به گفته‌ی او، بسیاری از اعضای گروه با علاقه‌ی زیاد به پروژه آمده‌اند و همین علاقه باعث شده بسیاری از مشکل‌ها قابل تحمل‌تر شوند.

تدوین فیلم اکنون در مرحله‌ی حساسی قرار دارد. تهیه‌کننده می‌گوید برای تکمیل کار به حدود ۱۲ میلیارد تومان دیگر نیاز است تا بتوانند موسیقی متن، جلوه‌های صوتی و رنگ‌بندی نهایی را انجام دهند. او امیدوار است که فیلم تا پایان فروردین ۱۴۰۴ آماده‌ی اکران شود. برای این کار، تیم تولید قصد دارد نسخه‌ای از فیلم را برای جشنواره‌های داخلی و خارجی ارسال کند و همزمان با آن، کمپین کوچکی برای جذب حامیان مالی راه بیندازد.

نیک‌پی در پایان گفت که هنوز امیدوار است فیلم بتواند هزینه‌هایش را برگرداند، اما تأکید دارد که موفقیت مالی برای او تنها معیار نیست. به گفته‌ی او، اگر «مهتاب سرخ» فقط بتواند صدای همان زنانی را که در فیلم از آن‌ها حرف می‌زند به گوش تماشاگر برساند، دست‌کم بخشی از هدفش تحقق پیدا کرده است. حالا همه‌چیز به تماشاگران بستگی دارد.

ساعت کار ۱۲ ساعت شد، اما دستمزد ثابت ماند

کارگران کارخانه‌ی ریسندگی کویر سفید می‌گویند بدون افزایش حقوق، شب‌کاری را ادامه نمی‌دهند

گروه ما — ۱۴ آبان ۱۴۰۳: کارگران کارخانه‌ی ریسندگی کویر سفید از روز شنبه، ۱۲ آبان، اعلام کرده‌اند که شب‌کاری را متوقف می‌کنند. آن‌ها می‌گویند از ابتدای مهر ساعت کار شبانه‌روزی از ۸ ساعت به ۱۲ ساعت افزایش یافته، اما دستمزد ماهانه‌ی آن‌ها بدون هیچ تغییری باقی مانده است. به گفته‌ی کارگران، این تصمیم بدون هیچ گفت‌وگویی با نمایندگان کارگران گرفته شده و تا کنون هیچ پاسخ رسمی از مدیریت کارخانه منتشر نشده است.

کارخانه‌ی ریسندگی کویر سفید در شهرک صنعتی شماره‌ی ۲ جاده‌ی قدیم به نیک‌آباد قرار دارد و حدود ۶۵۰ نفر در آن مشغول به کار هستند. بیشتر آن‌ها زنان جوان و سرپرست خانوار هستند که سال‌ها در یک شیفت ثابت کار کرده‌اند. با اجرای ساعت جدید، کارگران عملاً هر هفته یک شب بیشتر در کارخانه می‌مانند و زمان کمتری برای استراحت، رفت‌وآمد و رسیدگی به خانواده در اختیار دارند. بسیاری از آن‌ها می‌گویند که هزینه‌ی سرویس رفت‌وآمد و غذای شب نیز از جیب خود آن‌ها پرداخت می‌شود.

به گفته‌ی کارگران، نخستین اعتراض‌ها از روز دوشنبه، ۱۳ آبان، آغاز شد. در آن روز بیش از ۴۰۰ نفر از ورود به سالن‌های بافندگی خودداری کردند و در محوطه‌ی جلوی دروازه‌ی شمالی تجمع کردند. شعارهای آن‌ها ساده بود: «ساعت بیشتر، مزد بیشتر نه» و «زندگی با این حقوق نمی‌چرخد». تا ظهر همان روز، خط تولید تقریباً به‌طور کامل متوقف شد. مدیریت کارخانه در آن روز هیچ اطلاعیه‌ای منتشر نکرد و تنها از طریق سرپرست‌ها پیام داد که «کار باید ادامه پیدا کند».

روز بعد، سه‌شنبه ۱۴ آبان، نمایندگان کارگران برای گفت‌وگو با مدیریت دعوت شدند. به گفته‌ی آن‌ها، جلسه حدود دو ساعت طول کشید و در پایان هیچ توافقی حاصل نشد. مدیریت تنها وعده داد که موضوع را «بررسی» کند و پاسخ را ظرف یک هفته اعلام کند. کارگران می‌گویند این پاسخ برای آن‌ها کافی نیست، زیرا در همین مدت نیز هیچ تضمینی برای بازگشت به ساعت قبلی وجود ندارد. از همین رو، تجمع‌ها همچنان ادامه دارد.

فاطمه رحیمی، یکی از کارگران بافندگی که ۱۷ سال سابقه‌ی کار در این کارخانه را دارد، گفت: «من دو فرزند دارم که یکی از آن‌ها هنوز دانشجوست. وقتی شب‌کاری می‌رفتم، مادرم صبح‌ها برای آن‌ها صبحانه درست می‌کرد. حالا او هم پیر شده و من نمی‌دانم چطور باید این برنامه را عوض کنم.» او افزود که بسیاری از همکارانش مجبور شده‌اند برای نگهداری از کودکان خود، نوبت‌های کاری را با دیگران عوض کنند.

در سوی دیگر، برخی از کارگران از ترس اخراج حاضر به صحبت علنی نیستند. یکی از آن‌ها که ۱۱ سال سابقه دارد، گفت: «همه می‌دانند که ما حق داریم اعتراض کنیم، اما کسی جرئت ندارد اسمش پای تابلو باشد.» به گفته‌ی او، در هفته‌های اخیر دست‌کم سه نفر از کارگران موقت قراردادشان تمدید نشده است. مدیریت کارخانه تاکنون به این موارد واکنشی نشان نداده است.

در همین حال، انجمن صنفی کارگران نساجی کویر سفید اعلام کرده است که در حال بررسی شکایت رسمی به اداره‌ی کار است. به گفته‌ی مسئولان انجمن، اگر ظرف ۱۰ روز آینده هیچ توافقی حاصل نشود، پرونده‌ی کارخانه به هیئت حل اختلاف ارجاع خواهد شد. تا لحظه‌ی تنظیم این گزارش، کارگران همچنان در محوطه‌ی کارخانه حضور دارند و می‌گویند تا زمان دریافت پاسخ مشخص، هیچ‌کس به سر کار نخواهد رفت.

بازار سفید ۱۲ روز تعطیل شد

اتحادیه‌ی پارچه‌بافان: کارگاه‌ها بدهی ۹ ماهه دارند

گروه ما — ۱۴ آبان ۱۴۰۳: بازار سفید، یکی از قدیمی‌ترین بازارهای سرپوشیده‌ی شهر، از صبح دیروز تعطیل است. بیش از ۳۲۰ کارگاه پارچه‌بافی و دوخت در این بازار فعال‌اند و بسیاری از آن‌ها از هفته‌ی گذشته کرکره پایین کشیده‌اند. اتحادیه‌ی پارچه‌بافان اعلام کرده است که تعطیلی تا زمان پرداخت بدهی‌ها ادامه خواهد داشت.

به گفته‌ی اتحادیه، مجموع بدهی‌ها به کارگاه‌ها از ۹ ماه گذشته بیش از ۴۷ میلیارد تومان برآورد می‌شود. بخش بزرگی از این مبلغ مربوط به سفارش‌هایی است که برای فروشگاه‌های زنجیره‌ای و صادرکنندگان تولید شده است. بسیاری از کارگاه‌ها برای خرید پارچه و نخ وام گرفته‌اند و حالا نمی‌توانند اقساط خود را بپردازند.

رضا کاویانی، رئیس اتحادیه، گفت: «ما نمی‌خواهیم کسی را زمین بزنیم، اما وقتی صاحب کار ماه‌ها حقوق نمی‌دهد، کارگر هم نمی‌تواند کار کند. این تعطیلی اعتراض است، نه لجاجت.» او افزود که تا کنون ۱۱ جلسه با نمایندگان بازار برگزار شده، اما هیچ‌کدام به توافق نرسیده است.

در مقابل، برخی از فروشندگان می‌گویند که خودشان هم قربانی این وضع‌اند. مهدی نوروزی، که ۲۲ سال است مغازه‌ی پارچه‌فروشی دارد، می‌گوید مشتری‌هایش پول جنس را نمی‌دهند و او هم مجبور است به تولیدکننده‌ها بدهی بماند. به گفته‌ی او، فروش ماهانه‌اش از ۹۰ میلیون تومان به کمتر از ۲۰ میلیون رسیده است.

اتحادیه‌ی پارچه‌بافان از مسئولان شهری خواسته است که ضمانت‌نامه‌ی بانکی برای پرداخت بدهی‌ها صادر کنند. تا لحظه‌ی تنظیم این گزارش، هیچ پاسخ رسمی از شهرداری منتشر نشده است. بازار سفید در روزهای عادی روزانه حدود ۱۲ هزار مشتری دارد.

نخستین کنسرت ارکستر زهی «نسیم کویر» در بوشهر برگزار شد

بوشهر ــ ۱۴ آبان ۱۴۰۳: نخستین کنسرت ارکستر زهی «نسیم کویر» شامگاه پنجشنبه ۱۲ آبان در تالار فرهنگ بوشهر برگزار شد. این ارکستر ۴۸ نوازنده دارد و رهبری آن را فرهاد نیک‌پی بر عهده دارد. در این کنسرت که بیش از ۹۰۰ نفر به آن آمده بودند، قطعه‌هایی از آهنگسازان ایرانی و اروپایی اجرا شد.

نیک‌پی در گفت‌وگو با خبرنگار ما گفت که ارکستر از سال ۱۳۹۹ تمرین‌های خود را آغاز کرده است. او گفت: «بسیاری از نوازندگان ما پیش از این در ارکسترهای دیگر کار کرده‌اند، اما هیچ‌وقت فرصت نداشتند با هم برای یک برنامه‌ی بزرگ تمرین کنند.» به گفته‌ی او، تمرین‌ها گاهی تا ساعت ۱ بامداد ادامه داشته است.

در این کنسرت، قطعه‌هایی از آهنگسازان ایرانی و اروپایی اجرا شد. نیک‌پی درباره‌ی انتخاب این قطعه‌ها گفت: «می‌خواستیم صدای دریا، باد و زندگی مردم جنوب را در موسیقی بشنوید.» او افزود که برخی از قطعه‌ها برای نخستین بار در ایران اجرا شدند.

ادامه در صفحهٔ ۱۰

صفحهٔ ۴ از ۲۰ آبان ۲۰۲۶ — پیک مهتاب